

Stockholm 2024-01-18

Till Socialtjänstminister

Camilla Waltersson Grönvall

Kopia till socialutskottet

Skrivelse med anledning av JO:s Ocpat- inspektion hos Statens institutionsstyrelse, det särskilda ungdomshemmet Rebecka (diariernr O 20-2023)

Det är med bestörtning vi har tagit del av JO:s protokoll från inspektionen av SiS särskilda ungdomshem Rebecka hösten 2023. Enbart faktumet att lokalerna är undermåliga samt att de sanitära bristerna är potentiellt sjukdomsalstrande – något som tidigare påtalats utan att åtgärder vidtagits – borde leda till att hemmet stängs med omedelbar verkan.

Men än allvarligare är att det framträder en bild där SiS underlåtit att bedriva en vård värd namnet fast man sagt sig vilja skapa separata enheter särskilt anpassade för flickor med komplex problematik. JO:s inspektion visar att man misslyckats helt. Bland annat menar JO att det finns risk att proportionalitetsprincipen sätts ur spel genom att den enskilde underkastas tvångsåtgärder oavsett hur dennes förutsättningar och behov av vård ser ut och faktum är att flera intagna fortsätter vårdas på låsbar enhet fast de är utskrivningsklara, det vill säga flickorna är frihetsberövade.

Vidare framkommer att de intagna flickorna oftast avskiljs (låses in) på sina rum och det finns oklarheter både bland personal och ledning vad avskiljning innebär. För att komma till avsedda rum för

avskiljning krävs att man passerar genom en lång, snirklig och trång korridor – det är inte svårt att föreställa hur lätt konfliktsituationer skulle kunna uppstå och potentiellt ingripande med våld ske under dessa förutsättningar.

Sammantaget finns även uppenbara brister i kompetens hos personal och ledning både avseende regelverket och om de intagna. Och listan kan göras längre. Här väljer vi att lyfta de mest flagranta exemplen men situationen bedöms vara så pass illa att inspektören överlämnat prokollen för kännedom till Socialdepartementet.

Vi uppmanar nu ministern att genast säkerställa

- att undermålig och rättsosäker verksamhet inom SiS upphör
- att det finns adekvat kompetens och handledning för personal som vårdar och arbetar med barn och unga med funktionsnedsättning, särskilt i de fall komplex problematik föreligger.

Med vänliga hälsning

Nicklas Mårtensson

Ordförande Funktionsrätt Sverige

Camilla Rosenberg

Ordförande Autism Sverige